N°. 91. A°. 1835.

ZATURDAG, den 14den NOVEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Wet voor de Stoombooteigenaars in Louisiana. — Het bestuur van Louisiana heeft ten aanzien van het springen van stoombooten op den Mississippi eene zeer gestrenge wet uitgevaardigd, tot voorkoming van dergelijke ongelukken. Bij deze wet wordt namelijk een staats-ingenieur benoemd, wiens pligt is, de ketels der stoombooten alle drie maanden te onderzoeken, en dezelve hierbij aan eene hydraulische drukking te onderwerpen, welke driemaal grooter is dan de drukking van de stoom, waarmede zij op eenige wijze werken kunnen. Hij heeft voorts elke boot van een certificaat te voorzien, waarin uitgedrukt is, welke stoomkracht in dezelve zonder gevaar kan gebruikt worden. Heeft aan eene boot, welke de behoorlijke getuigschriften mist, eenig ongeval plaats, zoo kan noch de kapitein, noch de eigenaar van het schip, noch de agent eenige aanspraak op vracht of assurantie maken; de eigenaar of agent is verder voor de geheele schade verantwoordelijk, en de kapitein ondergaat eene straf, welke niet beneden 600, en niet boven 2000 dollars bedragen mag, alsmede eene gevangenis, van ten minste drie maanden en ten hoogste drie jaar. Zijn er eenige menschen ten gevolge van het springen verongelukt, zoo wordt de kapitein, als de certificaten niet in orde zijn, aan doodslag schuldig verklaard.

Verongelukken van Stoombooten op de wateren van het westelijke Noord-Amerika. Het volgende artikel uit het *Western Magazine* toont aan, met welken ijver men in Amerika alles aangrijpt en ten uitvoer legt, wat de levendigheid van handel en nijverheid bevordert, en hoe weinig men zich door ongevallen laat afschrikken. »Den 1 Januarij 1834 verscheen er een officieel berigt omtrent de Stoombooten op de westelijke wateren der Vereenigde Staten, namelijk op den Mississippi, Ohio enz., uit hetwelk blijkt dat derzelver geheel aantal 230 beloopt, welke zamen 39,000 ton voeren. Van het einde des jaars 1831 tot het einde des jaars 1833 geraakten niet minder dan 66 Stoombooten buiten dienst; 15 werden namelijk als onbruikbaar afgekeurd; 7 gingen door ijs te gronde; 15 verbrandden; 24 leden schipbreuk en 5 werden er door andere booten vernield. Trekt men hier de 15, als onbruikbaar afgekeurde Stoombooten af, zoo verongelukten er in de twee jaren niet minder dan 51, zoodat er alzoo jaarlijks 12 Stoombooten van de 100 verloren gaan. Het verlies aan goederen wordt hiernaar jaarlijks op 10 perCent berekend.

Burden's stoomvlot. — Dit vlot waarvan reeds vroeger melding gemaakt is, is een ongeval bejegend, ten gevolge waarvan het thans bijna vernield is. Een Amerikaansch tijdschrift berigt hierover: Beide cilinders zijn geheel vernield. Het ongeval droeg zich op de volgende wijze op de Hudson toe. Het vlot moest, dewijl de rivier met vaartuigen bedekt was, tusschen eene boot en eenen dijk doorvaren; de stuurman vond den doortogt te naauw en luidde met zijne bel, om te kennen te geven, dat het vlot eerst aangehouden en vervolgens rugwaarts bewogen moest worden. De machinist begreep dit verkeerd, en meende dat het vlot voorwaarts moest gedreven worden. Het liep alzoo tegen den dijk en verbrijzelde daarop.

Een zeilende ijzeren spoorwegskar. — Kapt. HURST heeft eenen kolenwagen, van eenen mast en een zeil voorzien, op den ijzeren spoorweg van de Llangennech-steenkolen-Compagnie gebragt, om denzelven door den wind in beweging te laten brengen. De wind woei sterk in de rigting van den spoorweg en de wagen werd daardoor in $7\frac{1}{2}$ minuut eene streek van 3 Engelsche mijlen ver voortgedreven, waarop zich bovendien eene schuinsche vlakte van $\frac{1}{2}$ mijl bevond. De snelheid bedroeg diensvolgens 25 mijlen in het uur. Bij eene tweede proef, waarbij de wind tegen de zijde van den wagen werkte, bedroeg de snelheid slechts 9 tot 10 mijlen in het uur.

Vesting-Werken. — De vesting Posen welke op eene geheele nieuwe wijze wordt herbouwd, zal, wanneer zij gereed is, een pronkstuk van hedendaagschen bouwtrant zijn. Van de daartoe bestemde 21 millioen thalers zijn reeds 8 millioen besteed en is het eerste fort voltooid; alle vertrekken en onderaardsche verblijfplaatsen zijn niet, als bij vroegeren aanleg van vestingwerken, bekrompen en somber, maar ruim, luchtig, ja elegant. In iedere kamer slapen 10 militairen en 4 in den gang voor de deur; des morgens worden de ijzeren bedsteden bij tweeën op elkander gezet, zoodat 14 man in elk vertrek behoorlijke ruimte vinden. Iedere kompagnie heeft hare kleedkamer gelijkvloers, en zelfs ontbreekt het niet aan plaatsen van verlichting en uitspanning. Het gansche reusachtige werk wordt door met heete lucht gevulde buizen verwarmd. Overeenkomstig de gemaakte teekening zal de geheele aanleg bestaan uit vier forten, gelijk aan het reeds voltooide, en binnen den tijd van vier jaren gereed wezen. Ten einde den benoodigden steen gemakkelijker aan te voeren, heeft men tot aan de steenbakkerij aan de Warta eenen spoorweg aangelegd.

Middel om kamervernissen en olieverwschilderijen schoon te maken. — Smelt in een glas water eene lepel vol kalkchlorure of soda: wasch met eene spons de vuile partijen af, veeg die vervolgens met een goed en schoon linnen lapje af. Na verloop van eenige minuten is de vlek, hoe vuil en vast zij ook zijn mage, verdwenen. Op deze wijze kan men met olieverw beschilderd hout, en zelfs alle, met vernis bedekte, ligchamen als nieuw doen voorkomen.

Uit echte bescheiden, onlangs uitgegeven, blijkt het, dat het getal kinderen, die in Frankrijk door hunne ouders verlaten worden, jaar bij jaar, op eene schrikbarende wijze toeneemt. In 1819 bedroeg het getal vondelingen in Frankrijk 99,346; in 1820 was dit getal 102,103; in 1821 bedroeg het 106,000; in 1822 steeg het tot 109,000; in 1823 tot 111,000; in 1824 tot 116,719, en in 1831 tot 122,981. In het laatstgemelde jaar bedroegen de uitgaven welke het fransche gouvernement verpligt was tot onderhoud der vondelingen te besteden, eene som van niet minder dan 8,725,855 franken. Sedert dien tijd heeft men geene geregelde opgave deswege gedaan, maar volgens vrij naauwkeurige berekeningen, is in het jaar 1833 het getal vondelingen weder met 3000 vergroot. Deze jaarlijksche vermeerdering begint de aandacht des bestuurs zeer ernstig bezig te houden, en men begint in te zien, dat de wijze waarop in het onderhoud dezer kinderen voorzien wordt, niet alleen een ondragelijken last voor den staat wordt, maar ook tot aanmoediging strekt van ontucht en zedeloosheid.

Het Engelsch dagblad *de Morning Post* treede in eene berekening der kosten die de expeditie van 10,000 Engelschen, naar Spanje, veroorzaken zal. Zie hier de bijzonderheden dier kosten, volgens genoemd blad: Werving 100,000 pond sterling; transport naar Spanje 180,000 p. st.; traktement van den opperbevelhebber gedurende een jaar 1200 p. st.; 2 brigadier-generaals, ieder á 800 p., 1600 p. st.; 10 kolonels, à 500 p. ieder, 5000 p. st.; 20 luitenant-kolonels, à 400 p., 8000 p. st.; 20 majoors, à 300 p., 6,000 p. st.; 300 kapiteins, à 200 p. st., 60,000 p. st.; 300 luitenants, à 150 p., 45,000 p. st.; 300 tweede luitenants, à 100 p., 30,000 p. st.; 300 vaandrigs, à 90 p., 27,000 p. st.; 10 betaalmeesters, à 270 p., 27,00 p. st.; 20 chirurgijns, à 200 p., 4000 p. st.; 20 staf-officiers, à 300 p., 6000 p. st.; 9000 soldaten, à 20 p., 180,000 p. st.; geneeskundige dienst en onvoorziene uitgave 25,000 p. st.; totaal 681,500 ponden sterl. (*f* 8,178,000). Men heeft de soldaten toegezegd hun bij het ontslag nog de helft der soldij van hunnen diensttijd te betalen. Men zal nog 300,000 ponden st. daartoe behoeven, wanneer zelfs de dienst niet langer dan een jaar duurt. Men begroot alzoo, dat er een millioen ponden sterling (*f* 12,000,000) vereischt zal worden om de Koningin *Christina* een jaar lang den bijstand van 10,000 Engelsche vrijwilligers te verzekeren. Het Fransch-Belgisch legioen, zou evenveel kosten, en het vreemd legioen de helft. Diensvolgens besluit het engelsche blad kunnen 25,000 man hulptroepen, gedurende een jaar, niet minder dan op twee en een half millioen ponden st. (*f* 30,000,000) te staan komen.

Uit den Deenschen Hof- en Staats-Almanak voor 1835 ontleenen wij de volgende bijzonderheden. De Hofstaat des Konings bestaat uit 157 kamerheeren, 3 stalmeesters, 38 hofjagermeesters, 2 adjudanten-generaal, 305 kamerjonkers, 9 lijfartsen en heelmeester en 14 pages.

Bij het algemeen bestuur zijn 22 ministers en geheime conferentie-raden, 33 staatsraden in werkelijke dienst, 32 titulaire staatsraden, en 25 commissarissen-generaal aangesteld. Aan het hoofd der krijgsmagt staan een generaal-veldmaarschalk, 3 kommanderende generaals, 3 luitenant-generaals, 13 generaal-majoors en 7 generaals à la suite. Het leger bestaat uit 18 regimenten infanterie, 1 afdeeling garde, en 3 afdeelingen jagers; de ruiterij uit 9 regimenten, de artillerie uit 15 kompagnien. De sterkte van het leger wordt op 39,000 man geschat, waarvan twee derden in active dienst zijn. In oorlogstijd komt nog daarbij de omstreeks 50,000 man tellende landmilitie, alsmede de algemeene landstrom. De zeemagt telt weder 7 linieschepen; verscheiden fregatten en kleinere vaartuigen, te zamen meer dan honderd in getal. Zij wordt aangevoerd door één admiraal, twee vice-admiraals en twee schouten bij nacht.

Mengelingen.

VREESSELIJKE ONTMOETING VAN EENEN EENZAMEN REIZIGER TE VOET IN OOST-INDIE; DOOR HEM ZELVEN VERHAALD.

Ik had mij te *Vizagapatnam* eenige dagen opgehouden en mijne zaken gelukkiglijk afgedaan. Reeds dacht ik mijne reis voort te zetten, toen ik van eene begrafenis hoorde, die ik besloot mede aan te zien. Te *Velur*, slechts anderhalf uur van *Vizagapatnam*, zoude eene jonge weduwe van de kaste der *Chetoirs*, zich met het lijk van haren man in eene groeve laten verbranden, in plaats dat zulks in het zuidelijke gedeelte van *Koromandel* en in andere oorden, op eenen brandstapel geschiedt. Ik oordeelde deze plegtigheid niet te moeten verzuimen, ging te voet naar het gemelde dorp, en werd aanstond naar een huis gewezen, waar de weduwe omringd van hare mannelijke en vrouwelijke verwanten, onder eene soort van verhemelt zat. Het was eene jonge welgemaakte vrouw, van ten hoogste acht en twintig jaren, met eene ten uiterste zachte physiognomie. Zij deelde nu en dan aan hare verwanten betel uit, bewoog de lippen als eene biddende, en scheen volkomen bedaard te zijn. Intusschen kon ik haar niet zonder medelijden beschouwen, tot dat ik eindelijk door de menigte menschen mede voort, en naar de plaats gesleept werd, die tot de plegtigheid bestemd was.

Deze plaats lag buiten het dorp, ongeveer een kwartier uurs van daar. Men had in het midden derzelve eene groeve gegraven, die omtrent tien voet lang en acht voet breed en diep scheen te zijn. Dezelve was reeds met eene ontzettende menigte gloeijende kolen gevuld; echter wierp men nog steeds van alle kanten groote blokken hout daarin. Weldra daarop kwam de lijkstaatsie aan, en plotselijk werd de groeve met hooge matten omzet. De aanschouwers weken terug, de gansche menigte vormde eenen grooten kring; toen naderde het ongelukkige offer der echtelijke teederheid.

Zij was op het prachtigste gekleed en met eene menigte juweelen bedekt. In de hand hield zij eenen kleinen met kruidnagelen bestoken citroen, waaraan zij somtijds scheen te ruiken. Nevens en achter haar gingen hare verwanten en verscheiden braminnen, waarop eene groote menigte vrouwen volgde. Vooruit ging een hoop muzikanten en speelde de vrolijkste liederen. Eer intusschen de weduwe de groeve naderde, leide zij haar prachtig gewaad en hare juweelen af, verdeelde dezelve onder hare vrouwelijke verwanten, baadde zich, terwijl hare vriendinnen eenen digten kring om haar sloten in den nabijzijnden vijver, en trok hierop een eenvoudigen katoenen kleed aan. Nu trad zij moedig en met vaste schreden weder voor den trein, en naderde, onder de lofgezangen der braminnen en de ruischende toonen der muzijk, allengs de nog steeds omhangene groeve, aan wier rand het lijk haars mans op eene baar lag. —

Alhier aangekomen zijnde, bleef zij eenige oogenblikken staan, beschouwde hetzelve met de teederste blikken, sloeg zich op de borst en brak in luide tranen uit. Eindelijk boog zij zich, verliet de baar en ging driemaal rondom de groeve, waarbij zij nimmer vergat, het lijk te groeten. Thans bij de laatste maal, bleef zij weder voor hetzelve staan, wendde zich tot hare verwanten, nam met volkomen gerustheid afscheid van dezelve, ontving van eenen der braminnen eene kruik met olie, goot iets daarvan op het lijk, zettede de kruik op haar hoofd, riep driemaal met luider stemme: Naraina: (God) en sprong vrolijk en onverzaagd in de braadende groeve. Men had in hetzelfde oogenblik de matten laten vallen, tevens werd het lijk ook daarin geworpen, en alles in één oogenblik met duizend in gereedheid gehoudene brandhouten bedekt. De trommels, de bekkens, de trompetten klonken luider, de aanwezende vrouwen hieven een afgrijsselijk vreugdegeschrei aan, en de krakende vlammen stegen omhoog tot in de wolken.

Hoe zeer ik overtuigd was, dat de ongelukkige terstond gestikt moest wezen, maakte echter het geheel op mij eenen zeer smartelijken indruk. Ik verliet de plaats, ging in het dorp terug en nam den terugtogt naar *Vizagapatnam* aan. Reeds was het donker geworden, en in diepe gedachten verzonken wandelde ik wel een uur ver; eindelijk zag ik op en werd gewaar, dat ik op een verkeerd pad was. Een goed, oud man, die ik juist inhaalde, bevestigde dit, raadde mij naar *Velur* terug te keeren, en wees mij een gemakkelijker en korter voetpad daar toe aan. Ik keerde dienvolgens om, sloeg het aangewezen voetpad in, vervolgde hetzelve eenigen tijd, doch niet zonder moeite, werd bij de toenemende duisternis en de gedurige zijwegen hoe langer hoe onzekerder, meende eindelijk in de verte eenige lichten te ontdekken en besloot regtuit daarop af te gaan. Zoo bereikte ik, eenen heuvel, bevond, dat de lichten verdwenen waren, dwaalde in den donkeren nacht en bij eenen geweldigen regen voort, kwam aan eene tweede hoogte, dacht dezelve haastig te bestijgen en gevoelde op eens met ontzetting, dat de grond onder mijne voeten zich bewoog. Vergeefs trachtte ik mij eenige minuten aan eenen struik vast te houden, ik moest door de zwaarte van mijn ligchaam weder loslaten, en stortte met een' luiden schreeuw in den afgrond neêr.

Gedurende eenige oogenblikken lag ik volkomen bewusteloos, eindelijk echter kwam ik weder bij mij zelven en bespeurde in mijne nabijheid eenen afschuwelijken stank van verrotting. Ik tastte om mij heen, en bevond, dat ik op eenen dooden, tot verrotting overgegaan, buffel, lag. Schielijk sprong ik op, verwijderde mij met angstvolle voorzigtigheid eenige schrede van daar, en staarde vol vertwijfeling in de digte ondoordringbare duisternis. Toorn en weemoedigheid, verdriet en ongeduld, wisselden onophoudelijk in mijne ziel af. Eindelijk trachtte ik mij echter gerust te stellen, besloot het aanbreken van den dag af te wachten, zettede mij op den steenachtigen grond neer en viel in eenen diepen slaap. Toen ik ontwaakte, gevoelde ik eene groote ongemakkelijkheid en dacht in den eersten oogenblik, dat alles slechts een droom geweest was. Doch deze begoocheling verdween weldra. De dag brak aan; de donkere groeve werd verlicht, en ik werd thans met ontzetting mijn gansche ongeluk gewaar. Ik bevond mij, namelijk, in een hol, hetwelk zich aan beide zijden diep in de aarde scheen uit te strekken. Uit het bovenste gewelf was een stuk van omtrent tien of twaalf voet in den omvang uitgebroken, en door deze opening viel het licht in. De hooge wanden waren volkomen steil, en aan alle kanten van de gemelde opening verwijderd. Nu begreep ik, hoe ik in dit hol gevallen was, hoe het hier verrottende dier hetzelfde lot had ondergaan, en hoe weinig of volstrekt geene hoop op mijne redding er scheen te wezen.

Wat zou ik doen, wat zou ik beginnen? Het oord scheen eenzaam en onbevolkt; niemand zou mijn roepen hooren, al schreeuwde ik tot heeschwordens toe. Echter nam ik hiervan eene proef, en versterkte mijne stem, zoo veel als het mogelijk was. Doch vergeefs! zij verloor zich in dit wijde gewelf, en steeg slechts zwak tot aan de opening omhoog. De dag verliep, het troostende zonnelicht verdween; en de duisternis des grafs omhulde mij andermaal.

Deze tweede nacht was ongelijk verschrikkelijker voor mij. Duizenden sissende vledermuizen vlogen boven mijn hoofd uit en in, en gansche hoopen huilende jakhalzen, door den stank van het aas aangelokt, kwamen van tijd tot tijd voorbij de opening. »Hier zal ik sterven," zeide ik tot mij zelven; »hier zal ook ik verteren, gelijk dit ongelukkige dier." Met deze vertwijfelende gedachten hield ik mij verscheiden uren lang bezig, tot dat eindelijk een flaauwe straal der maan in het hol viel, en mijne gemoedsstemming iets bedaarder werd. Weldra daarop zonk ik van vermoeidheid in slaap, doch ontwaakte van tijd tot tijd in de verschrikkelijkste droomen.

Zoo naderde de morgenstond, en met den eersten zonnestraal drong er zich nieuwe hoop in mijn hart. Ik herhaalde mijn geroep, ik schreeuwde zoo sterk en aanhoudend, dat ik volkomen heesch werd. Doch vergeefs! De vertwijfeling maakte zich op nieuw van mij meester, en ik gevoelde mij door grooten honger en den brandendsten dorst gekweld. Thans eerst kon ik het over mij verkrijgen, iets van den verrottenden buffel te gebruiken, zoo walgelijk ook de aanblik van dit blaauwachtige lillige vleesch was. Ik nam mijnen hartsvanger, dien ik bij geluk behouden had, sneed hier en daar van het aas een dragelijk stukje af, slokte door woedenden honger een paar beten naar beneden, en bevond mij tegen verwachting zeer merkbaar daardoor gesterkt. Daarbij kwam ook mijn moed terug, zoodat ik tamelijk bedaard over mijnen toestand nadacht. Door de bovenste opening uit het hol te komen, was onmogelijk; maar door een' der diepe zijgangen misschien eenen uitweg te vinden, scheen in weêwil der gevaren wel waardig te beproeven. »Welaan," zeide ik tot mij zelven, »ik wil het uiterste wagen! Is mijn dood eenmaal bij den hemel besloten, wat bekommer ik mij dan, of ik hier of eenige roeden dieper vergaan moet!" Zoo verzamelde ik eindelijk omstreeks een uur des namiddags al mijne krachten, voorzag mij van eenige stukken vleesch, en begaf mij met een kloppend hart op weg, den duisteren zijgang in.

Zoo lang ik nog eenig daglicht zien kon, ging het tamelijk goed; toen echter de laatste schemering verdwenen was, was ik bijna weder teruggekeerd. Doch ook ditmaal behaalde het overleg den zegen. »Voort voort," zeide ik tot mij zelven, en ging moedig en met gesloten oogen in den onmetelijken nacht voort. Intusschen gebruikte ik de voorzigtigheid, mij schrede voor schrede aan den wand vast te houden, en al deszelfs ontallijke bogten na te gaan. Dit scheen mij het eenige middel, om toch eindelijk nog eenen uitgang te vinden, die voorzeker met den voornaamsten gang in verband stond.

De bodem was ruw en ongelijk. Steenhoopen en enkele stukken rots, hoogten en laagten, wisselden onophoudelijk af. Ik ging derhalve slechts langzaam en met vele moeite voort, terwijl ik genoodzaakt was steeds den weg eerst met mijnen hartsvanger te zoeken. Zoo zal ik ongeveer twee goede uren voort gewerkt hebben, toen ik aan iets digts en bewegelijks stiet. Ik bevoelde het met de voet, het schenen beenderen te zijn; ik betastte het met de hand. — Almagtige God! het was een menschengeraamte! — Welk een oogenblik! — Thans nog denk ik met eene ijskoude rilling daaraan. Ik moest mij nederzetten, ik was buiten mij zelven. — »Het is het beeld van uw aanstaand lot," zeide ik tot mij zelven, en begon bitterlijk te weenen. —

Ik meende intusschen eenig geruisch te hooren, sprong op en riep met luide stemme door de doodstille duisternis. Tevens ijlde ik haastig als een vertwijfelde over den krakenden rotsgrond voort, besloten, den dood of het leven binnen weinige minuten te gemoet te gaan. Eensklaps ontdekte ik een paar kleine vurige punten en staarde vol verbazing, als in den grond geworteld, op dezelve. Was het eene schemering van het daglicht, of waren het de glinsterende oogen eener slang, die op mij kwam toeschieten? Doch hier voegde geen dralen. Ras schreed ik voorwaarts, want een onbekend iets bezielde mij. De vurige punten bleven onbewegelijk, doch namen steeds in groote en levendigheid toe. »Neen! dat is geene slang," zeide ik verheugd tot mij zelven, »dat zijn twee lampen, of het zonnelicht." — In dit oogenblik bereikte ik eene aanmerkelijk bogt in den wand, en ik zag — eene rotsspleet, die door het glanzend avondrood verlicht werd.

God! God! met welke aandoeningen ijlde ik op de poort des levens aan! Spoedig kapte ik het digt begroeide struikgewas weg, drong met eene sterke borst door de naauwe opening der rots heen, en ademde nu, als op nieuw geschapen, in de vrije heerlijke wereld van mijnen schepper.

De zon ging onder, en in purperglans lag het gansche bekoorlijke landsshap in *Vizagapatnam*, op eenen kleinen afstand voor mij. Ik spoedde mij derwaarts en werd met verrukking ontvangen. Ieder een geloofde, dat ik omgekomen ware. Het bleek nu, dat ik in een der onderaardsche holen geweest was, die voorheen met de tempels in verbinding stonden, en wier ingangen thans slechts nog aan zeer weinig braminnen bekend zijn. Zoo had ik mij dan andermaal overtuigd, dat men in geenen toestand vertwijfelen en de hoop slechts met het leven opgeven moet. Ik vreesde thans in eene gevaarlijke krankheid te vallen, doch kwam gelukkig genoeg met eene ligte koorts vrij, en kon na verloop van veertien dagen, reeds volkomen hersteld, van *Vizagapatnam* verder reizen. —

Advertentiën.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van B O O N & Co.